

Seat No. : _____

AJ-119

April-2023

B.A., Sem.-IV

**CC-211 : Sociology
(Sociology of Family)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. ભારતમાં કુટુંબના સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
અથવા
કુટુંબના સમાજશાસ્ત્રનો મોડો ઉદ્ભવ થવાનાં કારણો જણાવી, કુટુંબના સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ વર્ણવો. 14
2. કુટુંબની ઉત્પત્તિના સિદ્ધાંતો સમજાવો. 14
અથવા
ભારતીય સંદર્ભમાં સંયુક્ત કુટુંબના ખ્યાલની ચર્ચા કરો. 14
3. ભારતીય કુટુંબમાં પરિવર્તન લાવતા પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
'કુટુંબ એક રચનાતંત્ર તરીકે' — સમજાવો. 14
4. ભારતીય કુટુંબની સમસ્યા તરીકે દહેજ પ્રથાની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
ઘરેલું હિંસા એટલે શું ? ભારતમાં ઘરેલું હિંસાના સ્વરૂપો જણાવો. 14
5. ખાલી જગ્યાઓ પૂરો : (કોઈપણ સાત) 14
(1) વેસ્ટર મોર્કે _____ નો સિદ્ધાંત આપ્યો.
(એકસાથી કુટુંબ, ઉત્ક્રાંતિવાદ, માતૃસત્તાક)

- (2) મેરેજ એન્ડ ફેમીલી ઈન ઈન્ડિયા અભ્યાસ _____ નો છે.
(કે.એમ. કાપડિયા, એલિન ડી.રોસ, ઈરાવતી કર્વે)
- (3) “હિન્દુ સામાજિક સંગઠન” અભ્યાસ ગ્રંથ _____ નો છે.
(પી.એચ. પ્રભુ, નીરા દેસાઈ, કાર્લ માર્ક્સ)
- (4) ઈઝરાયેલનો વસાહતી સમુદાય _____ નામે ઓળખાય છે.
(કિબુટ્સ, કબીલા, કૂર)
- (5) કલાસિકલ થિયરી મુજબ મૂળ કુટુંબ _____ હતું.
(પિતૃસત્તાક, સંયુક્ત, વિભક્ત)
- (6) પતિ-પત્ની વચ્ચે _____ સંબંધ છે.
(લગ્ન, રક્ત, સામાજિક)
- (7) _____ લગ્ન સંબંધનો અંત દર્શાવે છે.
(છૂટાછેડા, પૃથગ્વાસ, દહેજ)
- (8) દહેજ પ્રથાનું મુખ્ય કારણ _____ છે.
(શિક્ષણ, ધર્મ, અંતઃલગ્ન)
- (9) _____ એ કુટુંબમાં પરિવર્તન લાવનાર પરિબલ છે.
(જ્ઞાતિ, ધર્મ, શિક્ષણ)
- (10) પતિ-પત્નીને અલગ રહેવાની મંજૂરી આપવામાં આવે તેને કાનૂની ભાષામાં _____ કહેવાય.
(સમાધાન, છૂટાછેડા, ન્યાય પૃથગ્વાસ)
- (11) 2005માં _____ નો કાયદો અમલમાં આવ્યો.
(છૂટાછેડા, ઘરેલું હિંસા, દહેજ પ્રથા)
- (12) કુટુંબ જાતીય સ્વેચ્છાની પ્રથામાંથી ક્રમે-ક્રમે વિકસીને _____ પ્રથા સુધી પહોંચ્યું છે.
(એકસાથી, બહુપતિ, બહુપત્ની)

_____

Seat No. : _____

AJ-119

April-2023

B.A., Sem.-IV

**CC-211 : Sociology
(Sociology of Family)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory.

1. Explain the importance of the study of sociology of family in India. **14**

OR

What are the causes of late emergence of Sociology of Family ? Describe them. Also describe the Nature of Sociology of Family. **14**

2. Explain the theories about origin of Family. **14**

OR

Discuss the joint family in Indian context. **14**

3. Describe the changing factors in Indian Family. **14**

OR

Explain 'Family as a structure'. **14**

4. Discuss the dowry system as a problem of Indian Family. **14**

OR

Give the meaning of domestic violence and describe its forms in India. **14**

5. Fill in the blanks :

14

- (1) Wester Mark gave the theory of _____.
(Monogamy, Evolution, Matriarchal)
- (2) _____ studied marriage and family in India.
(K.M. Kapadia, Elin D. Ross, Irawati Karve)
- (3) _____ is the author of study volume 'Hindu Social Organization'.
(P.H. Prabhu, Nira Desai, Karl Marx)
- (4) The community living in Israel is called _____.
(Kibutz, Kabila, Kur)
- (5) According to classical theory the original family was _____.
(Patriarchal, Joint, Nuclear)
- (6) The relations between wife and husband is _____.
(Marriage, Blood, Social)
- (7) _____ means the end of married life.
(Divorce, Separation, Dowry)
- (8) The main cause of Dowry is _____.
(Education, Religions, Endogamy)
- (9) _____ is a changing factor in Family.
(Caste, Religious, Education)
- (10) In the language of law permission for separate living for husband and wife is called _____.
(Adjustment, Divorce, Judiciary Separation)
- (11) In 2005 _____ law is implemented.
(Divorce, Domestic Violence, Dowry System)
- (12) Family is step-by-step reached _____ system from the system of promiscuity.
(Monogamous, Polyandry, Polygyny)